

CZU: 336.71:65.012.12(478)

ANALIZA CALITĂȚII INDICATORILOR PRUDENȚIALI ȘI FINANCIARI ÎN VEDEREA EVALUĂRII STĂRII DE DIFICULTATE FINANCIARĂ A BĂNCILOR AUTOHTONE

EUGENIU RAIETCHI,

DOCTORAND, LECTOR, UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

MULTITUDINEA CRIZELOR FINANCIARE ÎNREGISTRATE ÎN BĂNCILE ATĂT DIN CADRUL SECTORULUI BANCAR AUTOHTON, CÂT ȘI DIN ALTE ȚĂRI, SISTEMUL DE REGLEMENTARE ȘI SUPRAVEGHERE AL CĂRORA ESTE DEZVOLTAT AVÂND LA BAZĂ ACORDURILE BASEL, DENOTĂ FAPTUL CĂ INSTRUMENTELE SISTEMULUI DE CONTROL FINANCIAR DEZVOLTATE ÎN CADRUL ACESTOR ACORDURI NU SUNT SUFICIENTE ÎN VEDEREA PREÎNTÂMPINĂRII ȘI GESTIUNII EFICIENTE A CRIZELOR.

Situația de mai sus poate fi argumentată și prin faptul că în cazul băncilor, dinamica indicatorilor este una mai mult liniară anume datorită stabilității proceselor, iar în prima fază a crizei în bănci, efectul acesteia nu tot timpul este prompt resimțit la nivelul indicatorilor financiari sau prudențiali, fiind nevoie de o perioadă mai îndelungată. Anume din acest considerent, semnalizarea unei noi crize financiare de către indicatorii financiari și prudențiali derivați din cadrul acordurilor BASEL este făcută cu o întârziere semnificativă, ceea ce permite avansarea crizei către o etapă evoluată și scade din puterea de gestiune eficientă a crizei de către subiecții sistemului de control financiar intern și extern.

Dacă e să ne referim la cazul RM, atunci vom observa că până în 2015, BNM intervenea în soluționarea și gestiunea crizelor la o etapă mult

prea târzie, ceea ce din start făcea problematică „repunerea băncii pe linia de plutire”, din care cauză este firească întrebarea de ce se intervenea atât de târziu? Pentru a răspunde la întrebarea dată, autorul propune analiza indicatorilor financiari și prudențiali ai băncilor autohtone, mai exact o analiză comparativă a indicatorilor dați pentru grupa băncilor sănătoase, și respectiv grupa băncilor care au întâlnit dificultăți financiare în activitatea lor. Datorită faptului că sectorul bancar al RM este compus dintr-un număr restrâns de bănci, în grupa celor sănătoase (grupa „A”) autorul a inclus băncile care activează cu succes și în prezent, iar în grupa băncilor aflate în dificultate (grupa „B”) – băncile care au înregistrat crize economice profunde sau care deja au falimentat (BC Universalbank SA, BC Investprivatbank SA, Banca Socială SA, BC Unibank SA și Banca de Economii SA), fiind analizată perioada ultimilor 10 ani.

Pentru analiza stării de sănătate a băncilor, de către autor au fost selectați 29 indicatori (financiari, prudențiali și micști), în funcție de popularitatea și reprezentativitatea acestora în analiza financiară a activității băncilor. Indicatorii selectați sunt clasificați în șase categorii: de rentabilitate, de suficiență a capitalului, solvabilitate, lichiditate, ca-

litatea activelor și cash-flow, și vor fi analizați pe parcursul a trei ani de până la crizele deja înregistrate, pentru a observa dinamica acestora în cazul băncilor sănătoase și al celor cu dificultăți financiare.

Grupa indicatorilor privind calitatea activelor.

Analizând dinamica indicatorilor privind calitatea activelor (tabelul nr. 1), conchidem că din această grupă doar indicatorul ponderea creditelor neperformante poate fi analizat în vederea analizei evoluției unei crize financiare, deoarece anume acest indicator, în dinamică demonstrează o degradare a calității activelor odată cu evoluția crizei spre o etapă mai agresivă, spre exemplu, dacă în cazul băncilor sănătoase valoarea medie a indicatorului dat este de 11.17%, atunci în cazul băncilor

cu dificultăți financiare, chiar și cu trei ani până la faliment, ponderea creditelor neperformante fiind de 24.54% denotă o calitate semnificativ mai rea a portofoliului de credite, ceea ce într-un final conduce spre o criză de rezultate. Totodată, observăm că ponderea creditelor neperformante crește continuu odată cu apropierea falimentului băncii, ajungând până la 44.94% cu un an înainte de faliment. Ceilalți indicatori (rotația activelor și respectiv ponderea activelor generatoare de dobândă) înregistrează dinamici incerte odată cu apropierea falimentului, ceea ce vorbește despre faptul că acești indicatori nu pot reprezenta un reper de încredere în vederea analizei riscului survenirii unei crize financiare.

Tabelul 1

Evoluția mediilor indicatorilor privind calitatea activelor pentru cele două grupe

Indicatori	Grupa A		Grupa B	
	Cu 1 an până la criză		Cu 2 ani	Cu 3 ani
			până la criză	
Active generatoare de dobândă / active (%)	76.62	29.56	81.84	74.34
Rotația activelor: Venitul din dobânzi / Total Active (%)	6.84	9.43	6.72	8.00
Credite neperformante / credite (%)	11.17	44.94	31.57	24.54

Sursa: Elaborat de autor în baza informațiilor publicate pe <http://www.bnm.md>.

Grupa indicatorilor privind suficiența capitalului reglementat. Statistica indicatorilor privind suficiența capitalului reglementat (tabelul 2), ne permite să afirmăm că din această categorie de indicatori, în vederea analizei riscului de înregistrare a unei crize financiare, pot fi analizați doar (a) rata suficienței capitalului ponderat la risc și (b) CNT la 1 leu active ale băncii, ceilalți indicatori înregistrând tendințe contradictorii sau nu corelează cu riscul de faliment.

Datorită faptului că valorile medii ale acestor doi indicatori, cu trei ani până la faliment, nu fac o deosebire semnificativă între grupa A și grupa B de bănci, nici un indicator din grupa privind suficiența capitalului reglementat nu ar indica asupra existenței unor premise în apariția crizei financiare cu trei ani înainte de faliment, semnalând evident acest risc cu doi ani până la falimentul băncii (rata suficienței capitalului ponderat la risc de 27.77% în cazul băncilor cu dificultăți financiare, comparativ cu 45.44% în cazul băncilor sănătoase).

Tabelul 2

Evoluția mediilor indicatorilor de privind suficiența capitalului reglementat

Indicatori	Grupa A		Grupa B	
	Cu 1 an până la criză		Cu 2 ani	Cu 3 ani
			până la criză	
Suficiența capitalului ponderat la risc (%)	45.44	16.62	27.77	33.20
CNT la 1 (un) leu active (%)	20.32	9.14	11.80	18.35
Rata de acoperire a creditelor expirate cu CNT	5.30	1.96	25.62	7.95
Rata de acoperire a creditelor neperformante cu CNT	4.44	1.14	6.57	2.95
Rata de acoperire a expunerilor mari cu CNT	2.51	0.18	1.00	1.06
Rata de acoperire a mijloacelor bănești datorate de bănci cu CNT	2.47	5.46	0.65	4.39

Sursa: Elaborat de autor în baza informațiilor publicate pe <http://www.bnm.md>.

Prin urmare, putem constata că nivelul și evoluția contradictorie a indicatorilor privind suficiența capitalului reglementat, fac dificilă utilizarea lor în aprecierea situației financiare a băncilor și, respectiv, în aprecierea riscului de faliment al acestora.

Grupa indicatorilor de solvabilitate. Analiza dinamicii indicatorilor din grupa respectivă (cu excepția ratei de acoperire a datoriilor cu CNT și a ratei de acoperire a datoriilor către bănci cu CNT) denotă o diferență semnificativă a mărimii indi-

catorilor dintre cele 2 grupe de bănci (tabelul 3), mai exact în cazul băncilor din categoria B, odată cu apropierea falimentului are lor o înrăutățire semnificativă a ratelor de solvabilitate. Aceasta se datorează, în mare parte, faptului că odată cu apropierea falimentului are loc (a) eroziunea continuă a capitalului propriu, care este componenta principală a capitalului reglementat, și (b) creșterea gradului de îndatorare a băncilor din categoria celor cu dificultăți, în timp ce în cazul băncilor din grupa A media acestor este una sănătoasă.

Tabelul 3
Evoluția mediilor indicatorilor de solvabilitate pentru cele două grupe de bănci

Indicatori	Grupa A	Grupa B		
	Cu 1 an până la criză	Cu 2 ani	Cu 3 ani	
		până la criză		
Rata de acoperire a datoriilor cu Capital Propriu (%)	44.97	16.31	20.63	35.06
Ponderea capitalului propriu (%)	25.24	13.08	15.85	23.16
Solvabilitatea generală	1.45	1.16	1.21	1.35
Rata de acoperire a depozitelor cu credite	0.97	0.62	0.73	0.98
Rata de acoperire a datoriilor cu CNT	43.62	18.03	13.18	33.14
Rata de acoperire a datoriilor către bănci cu CNT	7.04	147.12	19.19	45.19

Sursa: Elaborat de autor în baza informațiilor publicate pe <http://www.bnm.md>.

În concluzie, la această grupă de indicatori, putem remarca faptul că structura financiară a băncii reprezintă o categorie care face diferență esențială între băncile sănătoase și cele aflate în dificultate și joacă un rol important în aprecierea riscului de faliment al băncii, respectiv unii indicatori din grupa dată, sunt reprezentativi în vederea analizei riscului de faliment.

Grupa indicatorilor de rentabilitate. Statistica indicatorilor de rentabilitate (a se analiza tabelul 4) denotă faptul că toți acești indicatori sunt sensibili în vederea semnificării unei crize financiare chiar și cu trei ani până la survenirea falimentului băncii, astfel că, dacă în cazul băncilor sănătoase rata medie a rentabilității financiare este 6.42%, atunci în cazul băncilor cu dificultăți financiare, chiar și cu trei ani până la faliment, media acestui indicator este de

0.53%, iar cu un an – de 16.23%. Aceeași tendință o putem urmări și în cazul celorlalți indicatori din grupa respectivă.

Evoluția indicatorilor prezentați în tabelul 4 permite să conchidem că dinamica indicatorilor de rentabilitate este una mult mai sensibilă la riscul de faliment comparativ cu grupa indicatorilor de lichiditate (dacă e să analizăm cu 2 sau 3 ani pină la faliment), anume datorită etapelor evoluției unei crize financiare. În acest sens urmează să menționăm că orice criză financiară, potrivit cercetătorilor U. Kristec și D. Muller [1, pag. 36], evoluează în patru etape, și anume (a) criza strategică, (b) criza de rezultate, (c) criza de lichiditate și respectiv (d) falimentul propriu-zis al băncii, respectiv, criza de rezultate, fiind resimțită la nivelul indicatorilor de rentabilitate, este percepută o etapă mult mai timpurie comparativ cu criza de lichiditate.

Tabelul 4
Evoluția mediilor indicatorilor de rentabilitate

Indicatori	Grupa A	Grupa B		
	Cu 1 an până la criză	Cu 2 ani	Cu 3 ani	
		până la criză		
Rentabilitatea economică (ROA)	0.91	-4.27	-0.94	0.39
Rentabilitatea financiară (ROE)	6.42	-16.23	1.35	0.53
Rata marjei brute a dobânzii	0.57	0.27	0.32	0.45
Rata marjei nete a dobânzii	0.11	-0.64	0.01	-0.01
Marja profitului din dobânzi	4.25	1.42	1.64	1.89

Sursa: Elaborat de autor în baza informațiilor publicate pe <http://www.bnm.md>.

În concluzie, putem afirma faptul că, în vederea analizei riscului de faliment al unei bănci, indicatorii din cadrul grupei de rentabilitate urmează a fi obli-gatoriu analizați datorită reprezentativității acestora și sensibilității la riscul de faliment.

Grupa indicatorilor de lichiditate. Analizând valorile indicatorilor de lichiditate (tabelul 5), observăm că, odată cu apropierea falimentului, aceștia se înrăutățesc continuu, respectiv nivelul drastic al acestora fiind înregistrat în perioada de

1 an până la faliment, astfel că rata de acoperire a datoriilor cu active generatoare de dobândă micșorându-se practic de trei ori în decursul perioadei analizate, iar Lichiditatea pe termen lung sau activele băncii cu termenul de rambursare mai mult de 2 ani au depășit suma resurselor sale financiare de 2.47 ori, ceea ce denotă că activele băncilor din această categorie au o lichiditate destul de redusă, fapt confirmat de indicatorul Lichidității curente.

Tabelul 5
Evoluția mediilor indicatorilor de lichiditate pentru cele două grupe de bănci

Indicatori	Grupa A	Grupa B		
	Cu 1 an până la criză	Cu 2 ani până la criză	Cu 3 ani	
Lichiditatea pe termen lung (Principiul I)	0.69	2.47	0.62	0.61
Lichiditatea curentă (Principiul II)	37.25	9.56	33.55	34.99
Rata de acoperire a datoriilor cu active generatoare de dobândă	1.09	0.35	0.98	0.98

Sursa: Elaborat de autor în baza informațiilor publicate pe <http://www.bnm.md>.

În același timp, observăm că grupa indicatorilor de lichiditate nu semnaleză prompt apariția unei eventuale crize financiare cu 3 sau chiar cu 2 ani înainte de faliment, fenomen care este argumentat de faptul că criza de lichiditate este practic ultima etapă a unei crize financiare U. Kristec și D. Muller, ce culminează cu falimentul băncii în caz că conducerea nu reușește atragerea de lichidități suficiente. La prima vedere, excepție ar face doar indicatorul Lichiditatea curentă (principiul II al lichidității), media căruia în cazul băncilor sănătoase este de 37.25%, iar în cazul băncilor din categoria B, chiar și cu trei ani până la faliment, rata medie a indicatorului dat este mai mică, de 34.99%, chiar dacă cerința minimă a BNM față de principiul II al lichidității e de 20%.

În concluzie, cu referire la grupa indicatorilor de lichiditate, remarcăm faptul că analiza indicatorilor dați ar permite diagnosticarea unei crize din cadrul sistemului financiar autohton la o etapă mult prea târzie (cu doar un an până la falimentul băncii), și

respectiv aceștia nu pot servi în calitate de indicatori în cadrul unui sistem de alertă preventivă în acest scop. Excepție o face principiul II al lichidității, care, deși fiind la un nivel acceptabil, media acestuia chiar și cu trei ani până la faliment semnaleză o înrăutățire (în cazul grupei B) comparativ cu media acestuia pentru grupa băncilor sănătoase.

Grupa indicatorilor fluxului de numerar. Analizând evoluția indicatorilor fluxului de numerar (tabelul 6), conchidem că aceștia nu caracterizează și nu semnaleză o eventuală înrăutățire a situației financiare a băncilor și respectiv, în cadrul analizei financiare a unei bănci, indicatorii dați se vor bucura de o încredere scăzută. Această situație se datorează mai mult specificului contabil și de raportare, mai exact, la întocmirea situațiilor financiare individuale sau consolidate băncile utilizează preponderent metoda indirectă, potrivit căreia fluxul net al numerarului este determinat pornind de la rezultatul financiar al perioadei, fiind ajustat cu evoluția activelor și pasivelor.

Tabelul 6
Evoluția mediilor indicatorilor fluxului de numerar

Indicatori	Grupa A	Grupa B		
	Cu 1 an până la criză	Cu 2 ani până la criză	Cu 3 ani	
Fluxul operațional la 1 leu venit din dobânzi	0.54	0.39	5.00	2.63
Fluxul operațional la 1 leu total activ	0.04	0.09	0.26	0.13
Fluxul net total la 1 leu venit din dobânzi	0.06	2.57	5.29	2.35
Fluxul net total la 1 leu datorii dotale	0.00	0.11	0.27	0.13
Dobânzi încasate / Dobânzi plătite	2.79	1.63	1.66	1.93
(Dobânzi încasate - Dobânzi plătite) / Dobânzi plătite	1.79	0.67	0.66	0.93

Sursa: Elaborat de autor în baza informațiilor publicate pe <http://www.bnm.md>.

O altă cauză a nereprezentativității acestei categorii de indicatori în evaluarea riscului de faliment al băncilor, este faptul că, în majoritatea cazurilor băncilor cu dificultăți, acestea au un flux operațional pozitiv, în timp ce pentru grupa A este specific mai mult un flux operațional negativ. Această situație se explică prin faptul că băncile sănătoase continuu tind spre majorarea portofoliului de credit și investițional, respectiv, în permanență mobilizează capitaluri, ceea ce generează un flux net negativ, care peste o anumită perioadă începe să genereze afluxuri. În cazul băncilor cu dificultăți însă, odată ce clienții și celelalte bănci sesizează apariția problemelor de ordin financiar sau prudențial, tot mai puțini doresc să între într-o relație de afaceri cu banca dată, sau volumul activităților este restrâns de către BNM, ceea ce într-un final își lasă amprenta asupra fluxului de numerar, adică va înregistra o scădere a activității investiționale, ceea ce pe termen scurt va duce la situația când intrările de capital, ca urmare a rambursării acestora, vor depăși ieșirile, fenomen care pe termen scurt va genera un flux net pozitiv.

În concluzie, indicatorii fluxului de numerar, datorită specificului contabil și de raportare ce stă la baza determinării valorilor acestora, nu pot fi caracterizați ca și fiind calitativi în vederea analizei riscului apariției și dezvoltării unei eventuale crize financiare în cadrul sectorului bancar autohton.

Analizând totalitatea indicatorilor financiari și prudențiali des utilizați în analiza financiară a activității băncilor, conchidem că, în vederea diagnosticului crizelor financiare și falimentului băncilor, puțini dintre aceștia au un aport calitativ. Respectiv, în cazul în care se dorește elaborarea unui sistem de alertă preventivă a falimentului băncilor din cadrul sistemului bancar autohton, ceea ce ar fortifica semnificativ instrumentele sistemului de control financiar, apare necesitatea identificării celor mai reprezentativi indicatori în vederea diagnosticului și respectiv prognozei stărilor de dificultate.

Prognoza crizelor financiare în bănci. Elaborarea diferitor modele de prognoză a crizelor financiare a entităților este un subiect mereu actual și analizat în cadrul diferitor lucrări științifice, avându-și rădăcinile la începutul secolului XX.

Primele tentative de prognoză a crizelor financiare au fost efectuate în 1920, când William H. Lough și Raymond F. Smith au analizat mai multe instrumente efective de prognoză a falimentului, rezultatul cărora a fost unul destul de redus din cauza lipsei tehnicilor de calcul. Însă, începând cu perioada anilor '60, ca urmare a dezvoltării tehnologiilor IT, au fost elaborate primele modele complexe de prognoză a falimentului entităților, care au avut la bază analiza statistică multifactorială. Începând cu anii '60 și până în prezent, cel mai des model utilizat în acest sens este modelul elaborat pentru entitățile din ramura de industrie, în 1968 [2, pag. 97] și ulterior revizuit în 1983 [3, pag. 54] de către economistul american Altman E., ce are la bază metoda analizei discriminante.

Analiza discriminantă reprezintă una din metodele de investigare a stării de bonitate a unei entități, cu scopul de a prezice starea de criză a acesteia [4, pag. 5]. Astfel, metoda discriminantă este o metodă de diagnostic, care își propune să măsoare riscul la care se expune investitorul, creditorul sau entitatea în activitatea sa viitoare [5, pag. 55].

Aplicarea metodei date presupune analiza sectorului analizat în două grupe distincte, și anume primul grup, format din entitățile care nu au înregistrat dificultăți financiare profunde, și al doilea – restul entităților, ce au înregistrat dificultăți financiare. Pentru obținerea unei aprecieri integrale a viabilității populației analizate, se efectuează o analiză cu ajutorul metodei discriminante multiple (multiple discriminante analysis). Principiul acestei analize este destul de simplu. Cunoscând caracteristicile financiare descrise cu ajutorul indicatorilor financiari și prudențiali, pentru grupul A și B, care cuprind băncile sănătoase și cele vulnerabile, analiza discriminatorie determină cea mai bună combinație lineară a ratelor, care să permită diferențierea băncilor „sănătoase” de cele „problematică” [6, pag. 3]. Rezultatele obținute permit, pe de o parte, descrierea, într-un mod sintetic, a caracteristicilor băncilor problematice și, pe de altă parte, prognozarea stării de criză sau de faliment al băncilor.

După aplicarea analizei discriminatorii, pentru fiecare bancă obținem un scor Z, în funcție de ansamblul ratelor, care caracterizează starea de sănă-

tate a băncilor și ne permite să distingem băncile sănătoase de cele falimentare [7, pag. 31]. Scorul Z atribuit fiecărei bănci se stabilește printr-o funcție lineară, de forma:

$$Z = a_1 X_1 + a_2 X_2 + a_3 X_3 + \dots + a_n X_n \quad (1)$$

unde: X_i exprimă variabile independente corespunzând diferitelor rate introduse în model, iar

a_i – coeficienți de discriminare.

Cu alte cuvinte, X_i sunt acele variabile care fac discriminarea între grupul A și grupul B (adică care fac deosebirea dintre A și B), iar a_i sunt coeficienții care demonstrează în ce măsură X_i face discriminarea dintre aceste grupe.

Coeficienții de discriminare a_i sunt compuși de analiza discriminantă, în timp ce X_i reprezintă valorile efective ale ratei financiare sau prudențiale, pentru fiecare bancă (Fig. 1).

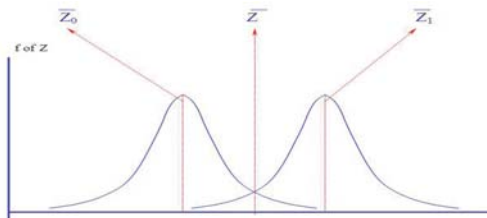

Fig. 1. Analiza discriminantă pentru 2 grupe, unde Z_0, Z_1 sunt așa-numitele centroide – mediile scorurilor discriminante pentru fiecare grupă

Sursa: [8, pag. 11]

În opinia autorului, elaborarea modelelor privind analiza riscului apariției crizelor economice la nivel micro-economic sau de faliment, bazate pe metoda analizei discriminante, trebuie efectuate pentru fiecare țară separat, inclusiv pentru fiecare ramură a activității economice, iar în cazul în care populația din ramură este una semnificativ neomogenă, este binevenită elaborarea unor asemenea modele separat pentru fiecare segment.

Printre cauzele care dictează necesitatea elaborării unor modele separat pentru fiecare țară (inclusiv subramuri ale economiei), sunt cele ce ar impacta diferit riscul analizat, și anume:

(a) riscurile la care este expus business-ul;

(b) standardele de contabilitate și raportare financiară diferite;

(c) semnificația și tehnica determinării multor indicatori economico-financiar sau prudențiali ce diferă esențial;

(d) diferențele majore în mediile investiționale, financiare și fiscale;

(e) riscurile de țară semnificativ diferite etc.

Procesul de elaborare a modelului de prognoză a crizei economice în bănci utilizând metoda analizei discriminante multifactoriale (MDA) va include următoarele etape:

1. Identificarea și clasificarea băncilor în una din două grupe, care vor participa la elaborarea modelului de prognoză a crizei. Respectiv, grupele date vor include (a) bănci care au înregistrat crize economice profunde și (b) bănci sănătoase care își desfășoară activitatea și în prezent;

2. Determinarea sistemului de indicatori ce caracterizează situația financiară a băncilor, etapă care în mare parte a fost descrisă în prima jumătate a lucrării date, însă totodată aceștia urmează a fi analizați ulterior prin prisma celei mai bune corelări e evoluției acestora cu riscul de faliment;

3. Sistematizarea datelor inițiale care vor fi utilizate la elaborarea modelului;

4. Calcularea și aprecierea indicatorilor incluși pentru toate băncile selectate;

5. Construirea funcției discriminante și identificarea valorilor acesteia, adică a variabilelor modelului X_i care fac discriminarea între cele două grupe de bănci și respectiv a coeficienților a_i , care demonstrează în ce măsură fiecare variabilă X_i face discriminarea între aceste grupe;

6. Aprecierea statistică a parametrilor funcției discriminatorii, adică interpretarea propriu-zisă a funcției Z scoring, delimitarea intervalelor evoluției scoring-ului și respectiv aprecierea stării de bonitate a fiecărei bănci analizate separat.

Concluzii. Crizele multiple ce au afectat băncile autohtone au demonstrat că instrumentele de control financiar, care în mare parte au fost dezvoltate având la bază prevederile acordurilor BASEL, pot fi caracterizate ca având o eficiență redusă întru evaluarea stărilor de dificultate financiară. În vederea soluționării acestei probleme, autorul consideră necesară elaborarea unui sistem de alertă preven-

tivă ce ar permite diagnosticul și prognoza crizei la o etapă timpurie. În acest sens, este necesar de analizat indicatorii financiari și prudențiali utilizați în practica analizei financiare a activității băncilor, în partea ce ține de calitatea acestora de a semnaliza riscul dificultăților financiare.

Ca urmare a analizei efectuate, autorul a concluzionat că ponderea creditelor neperformante, unii indicatori din cadrul grupei indicatorilor de solvabilitate, de rentabilitate și principiul II al lichidității sunt acei indicatori care au o corelație semnificativă cu etapele evoluției dificultăților financiare în bănci și respectiv ar putea fi luați în considerație în calitate de variabile în vederea dezvoltării unui sistem de alertă preventivă având la bază metoda analizei discriminante multiple.

REFERINȚE

1. БЫКОВ, А.А., БЕЛЯЦКАЯ Т.Н. *Антикризисный менеджмент*: Учеб. пособие для слушателей программы Master of Business Administration / А.А. Быков, Т.Н. Беляцкая. Минск, Изд. Центр БГУ, 2003, 256 с., p. 36.
2. ALTMAN, J. E. *Financial ratios, discriminant analysis and the prediction of corporate bankruptcy*. The Journal of Finance, 1968, vol. 23, pp. 589-609.
3. ALTMAN, E.I. *Corporate financial distress. A complete guide to predicting, avoiding, a dealing with bankruptcy*. New York, Wiley Cop., 1983.
4. ALTMAN, E.I., *Predicting financial distress of companies revisiting the Z-score and Zeta models*, pp.5, 10-12, 27.
5. HUBERTY, C. J., OLEJNIK, S., *Applied MANOVA and discriminant analysis*. - 2nd ed./ New Jersey, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, 2006, 488 p.
6. JOHN R. GRABSKI, *The Dynamic Z-score*. Discussion Article, April 2008.
7. ALTMAN, E.I., *Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy*, The Journal of Finance, Vol XXIII, September 1968, No. 4.
8. FRIEL, Charles M., Ph.D., *Notes on Discriminant Analysis*. Criminal Justice Center. Sam Houston State University, 2005.

REZUMAT

Analiza calității indicatorilor prudențiali și financiari în vederea evaluării stării de dificultate financiară a băncilor autohtone. Sistemul de reglementare și supraveghere a activității sectorului bancar autohton, începând cu etapa de constituire, este într-o continuă dezvoltare, fiind racordat prevederilor acordurilor BASEL. Totodată, dezvoltarea acestuia nu a eliminat riscul apariției unor crize financiare în bănci, din care cauză este vital importantă studierea calității indicatorilor financiari și prudențiali, în vederea identificării unora dintre aceștia care ar permite semnalarea și evaluarea riscului dificultăților financiare în bănci. Identificarea unor asemenea indicatori, ce ar indica asupra unei corelări înalte cu riscul evoluției crizelor financiare, ar permite cercetătorilor dezvoltarea unui sistem de alertă preventivă, care s-ar constitui într-un instrument puternic pentru diagnosticarea și prognoza crizelor financiare în cadrul băncilor.

Cuvinte-cheie: metoda analizei discriminante, sector bancar, stare de dificultate, faliment, criză.

ABSTRACT

Analysis of the Quality of Prudential and Financial Indicators to Assess the State of Financial Difficulty of Local Banks. The system of regulation and supervision of the activity of the local banking sector, starting with the establishment stage, is in a continuous development, being connected to the provisions of the BASEL agreements. At the same time, its development did not eliminate the risk of appearance of financial crises in banks, for which reason it is vitally important to study the quality of financial and prudential indicators, in order to identify some of them that would allow signaling and assessing the risk of financial difficulties in banks. Identifying such indicators, which would indicate a high correlation with the risk of the evolution of financial crises, would allow researchers to develop a preventive alert system, which would be a powerful tool for diagnosing and predicting financial crises within banks.

Keywords: discriminant analysis method, banking sector, state of difficulty, bankruptcy, crisis.